

U svijetu digitalnih komunikacija bez mimike i govora tijela, emotikoni i emoji su važni koliko i interpunkcija.

Koristimo ih prirodno da bi naglasili svoj ton i emocije.

Nakon dvije godine socijalne distance zbog pandemije postali su gotovo neizbježni.

Ali oni koji su se prvi dosjetili ideje digitalne ironije vjerojatno nisu mogli ni zamisliti koliko će te ikonice uzeti maha.

Sve je počelo na jednom američkom sveučilištu prije 40 godina kada su osmišljeni emotikoni - standardni interpunkcijski znakovi koje se grupiralo kako bi značili izraze lica, u prvom redu osmijeh :-)

Moderni emojiiji, pak, pokrivaju sve aspekte života, od grimasa do gestikulacije rukama, od raznih predmeta do vremena.

„Njima se naglašava kako treba razumjeti neku izjavu”, rekla je lingvistkinja Erika Linz sa Sveučilišta u Bonnu koja istražuje jezik i komunikacije u digitalnim medijima.

Sarkastični štreberi

U komunikaciji licem u lice, govornikova mimika, geste i ton važni su za razumijevanje onoga što želi naglasiti, na primjer ironiju.

Kada je primijenio emotikon na svojem sveučilištu u Pittsburghu 1982., američki računalni stručnjak Scott E. Fahlman nadao se da će to spriječiti nesporazume u digitalnoj komunikaciji koja se tada odvijala putem školskog BBS sustava, odnosno elektroničke oglasne ploče.

Sustav su tada uglavnom koristili štreberi skloni sarkazmu, rekao je Fahlman za njemačke novine Frankfurter Rundschau ranije ove godine.

No mnogima je bilo teško dokučiti sarkazam i ozbiljno su uzvraćali pa su uslijedili pravi „ratovi riječima”, rekao je.

Ljudi su tada počeli raspravljati o tome da svoje šale takvima i označe, no ni to isprva nije bilo shvaćeno ozbiljno.

No u rujnu 1982. Fahlman je objavio sugestiju koja će imati dalekosežne implikacije koje teško da je mogao predvidjeti - kombinaciju dvotočke, znak za minus i zgradu.

Tako je nastao 'smješko' koji je trebao značiti da se korisnik šali ili govori dobronamjerno.

Kasnije je rekao da je to zamislio kao privremenu zabavu za druge korisnike, ali je brzo uzelo maha i počelo se širiti izvan sveučilišta, potaknuto širenjem interneta.

Zlatno doba emojija

Emojiji se danas ne koriste samo za označavanje načina na koji neku izjavu treba shvatiti, nego i sve više zamjenjuju znakove interpunkcije, rekla je Linz.

Kada se ikonicu koristi umjesto točke na kraju rečenice, na primjer, njezino značenje postaje „ekspresivno”, rekla je lingvistkinja.

Emojiji također pomažu da komuniciranje bude ekonomičnije. Tako je 'uzdignuti palac' brza poruka da se sugovornik slaže.

S druge strane, izostanak emojija u poruci također ima značenje i često se koristi da bi se izrazio ozbiljniji ton.

Mnogi ljudi razvili su osjećaj kada koristiti emojije, a kada ih je bolje izostaviti, rekla je Linz.

No ona vjeruje da će se dugoročno ikonice sve više koristiti i u formalnoj komunikaciji.

„Trijumf emojija je nezaustavljiv”, rekla je.

Međutim, to nikada neće posve ukloniti rizik od nesporazuma, rekli su znanstvenici, jer čak i značenje emojija može ponekad biti dvosmisleno, a i ljudi su skloni koristiti ih u različitim kontekstima imajući na umu različita značenja.

IZ tog kuta gledanja, možda je upravo jednostavnost Fahlmanove originalne ideje pomogla da se tako razvije. (Hina)

